

עיון יעקב

על האדמה כתיב: **שליש בישיבה שלישי בעמידה שלישי בהילוך**. אפשר לומר הטעם גם כן כהא דאמרינן [קידושין ל.] לעולם ישלש אדם שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד וקאמר ל"צ אלא ביומי ואם כן שלישי במקרא יוכל ללמוד בהליכה כמו שמצינו בק"ש ובלכתך בדרך. ושלישי במשנה בעמידה דהיינו רכות ושלישי בתלמוד שהוא פלפול שהוא קשות בישיבה כדאייתא ריש פרק הקורא עומד [מגילה כא.] וע"ל בקדושין דף ל'.

כתובות קיא-ב

**עניין: ואם אין אתה עולה
 הזהר בשלשה דברים**

חתם סופר – דרשות ח"ב דף תב

ועד"ן אפרש מאמר תמוה סוף כתובות כששלחו לרבה שילך לא"י ולא חבה שלחו ל"י, אם אין אתה עולה הזהר בשלשה דברים, אל תרבה בישיבה שקשה לתחתונים ולא בעמידה, שקשה ללבו, ולא בהליכה שקשה לפינים אלא שלישי בהליכה שלישי בישיבה שלישי בעמידה, וישיבה שאין בה סמיכה עמידה שיש בה סמיכה טובה הימנה ופרידה שתבעה אין מרביעין עליה לא סוס ולא חמור אלא מינה — יוכן כך בקילור, כי אחז"ל ישנתי אז ינוח לי שישן אדם ח' שעות גמטרי' א"י ע"י מג"א [סי' רל"ה ס"ק א'] ולא כוונו שמונה שעות בכל יום וחורתו מתי מתחמרת, אלא כל לרכי ישוב עה"ז גלגוליו וסבותיו נקרא שינה ע"כ אמרו שלישי היום יעסוק בלרכי גופו באכילה שתי ושינה, ומו"מ להבי' טרף לביתו, וע"ז שעות יעסוק בעבודת הבורא ית', והו' שלישי היום ח' שעות ע"כ אמרו שלישי בישיבה הוא ישוב העה"ז. ואמרו שהמרבזה בזה קשה לתחתונים, כי כל מה שירצה להוסיף ישוב העולם מוסיף חורבן העולם כדרך כל בעלי התאוה שמה שמתאווים אינם מגיעים, ומה שבידם ינטלו הימנו, וא"כ קשה הוא לעולם התחתון הזה, והו' תחתונים — ואל ירבה בעמידה, הוא העומד על הפקודים התורה והחכמה ואינם הולכים בעיותם למדרגה למה שאחריה, והוא קשה להבנת הלכ גורסים ושומים ואינם יודעים מה. ואל ירבה בהליכה, עיונית שקשה לפינים שפסיעה גסה נוטלת מאור עיניו שהולך למדרגה שאינה ראוי לו — ופרשנו הפסוקים

בהזור לענייננו. אמרו ישיבה שאין בה סמיכה עמידה שיש בה סמיכה טובה הימנה, פי' אם אין לו סמיכה צמה יתפרנס בשלישי ישוב עה"ז, והו' ישיבה שאין בה סמיכה, א"כ מוטב עמידה שיש בה סמיכה שיבקש לו חצר טוב מעשירי עם שהוא ילמוד עזרו שלישי היום והוא יעסוק עזרו צמו"מ להביא טרף לביתו ע"ד יששכר וכולון, וזה עמידה שיש בה סמיכה טובה הימנה — וע"ד

